

Utbildningsinspektion i Åkarps rektorsområde, Södervångskolan, Svanetorpskolan och Lilla Dalslundsskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–4

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Södervångskolan, Svanetorpskolan och Lilla Dalslundsskolan den 8 till den 10 april 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Åkarps rektorsområde, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolorna från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

I skolorna intervjuades skolledningen, representanter för elever, lärare, övrig personal och föräldrar. Inspektörerna besökte även verksamheten i förskoleklassen och lektioner i samtliga årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i rektorsområdet utgör underlag för bedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av rektorsområdet

Södervångskolan	Antal elever
Förskoleklass	22
Grundskola	82

Svanetorpskolan	Antal elever
Förskoleklass	16
Grundskola	57
Lilla Dalslundskolan	Antal elever
Förskoleklass	30
Grundskola	154

Södervångskolan, Svanetorpskolan och Lilla Dalslundskolan ligger i tätorten Åkarp. Lilla Dalslundskolan ligger i anslutning till Stora Dalslundskolan. Upptagningsområdet för de tre skolorna omfattar hela Åkarp. Bebyggelsen domineras av villor och radhus, det finns ett mindre antal flerfamiljshus. 17 av 361 barn har annat modersmål än svenska.

I rektorsområdet ingår också förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg. Dessa verksamheter beskrivs ur ett kommunövergripande perspektiv i separata rapporter.

Verksamheten leds av en rektor med två biträdande rektorer. I förskoleverksamheten finns ytterligare en biträdande rektor som också ingår i ledningsteamet. På Svanetorpskolan och Lilla Dalslundskolan finns en biträdande rektor på varje ställe med ansvar för den dagliga verksamheten, medan rektorn själv har hela ansvaret för Södervångskolan. En av de två biträdande rektorerna har även ansvar för två förskolor och den andra har det mesta av sitt arbete på Stora Dalslundsskolan, rektorn har ansvar för hela rektorsområdet. Detta innebär att den resurs som står till buds för de tre här inspekterade skolorna inte uppgår till tre fulla tjänster.

Helhetsbedömning

Inspektörernas bedömer att Södervångskolan, Svanetorpskolan och Lilla Dalslundskolan erbjuder en utbildning av god kvalitet och att rektorn tar ansvar för att utveckla verksamheten mot de nationella målen. Elever och föräldrar beskriver skolorna som trygga och inspektörerna mötte vid besöken i klassrummen en miljö som var inriktad på lärande och arbetsro. Inspektörerna noterade ett antal goda exempel på kreativa arbetsformer som är ägnade att stimulera lusten till lärande. Det pågår ett aktivt värdegrundsarbete och incidenter som inträffar och upptäcks blir föremål för ingripande. Kunskapsresultaten kan endast delvis bedömas eftersom det på skolan inte finns dokumenterad uppföljning av resultaten i alla ämnen. Det är dock anmärkningsvärt att resultaten från de nationella ämnesproven i årskurs 5 på Stora Dalslundsskolan där eleverna fortsätter sin skolgång, är sämre de genomsnittliga resultaten i kommunen. Elevernas läsutveckling följs dock noga och det finns exempel på att pedagogerna omprövar sina metoder utifrån utvärderingar de gör av kunskapsresultaten. Det finns en specialpedagog på varje skola. Specialpedagogen möter barnen redan i förskoleklassen, och kan redan där uppmärksamma behov av särskilt stöd. Sådant ges i huvudsak inom klassens ram, i flexibla former där även elever som kommit långt uppmärksammas. De flesta grupper kan göras förhållandevis små vilket möjliggör stöd då alla pedagoger är på plats. Om så inte är fallet blir situationen omedelbart en annan, vilket framgick vid inspektions-tillfället på Södervångskolan.

Inom rektorsområdet pågår ett i huvudsak förtjänstfullt arbete för att utveckla målstyrningen av undervisningen. Nya arbetsområden, som ibland är ämnesövergripande, förbereds systematiskt med hjälp av ett planeringsverktyg som har titeln "Planera mot mål". Genom detta aktualiseras didaktiska frågor, läroplanens strävansmål och kursplanemålen. Eleverna kan utöva inflytande genom att aktivt delta i dialogen och påverka stoffval och arbetssätt. Detta avancerade men enligt pedagogerna tidskrävande arbetssätt används i alltför begränsad omfattning. Kvalitetsredovisningen är strukturerad utifrån viktiga ämnesområden där resultat och utvecklingsbehov också redovisas. Det finns en lokal arbetsplan med en tidsbilaga som beskriver konkreta förstahandsinsatser. Sammantaget bedrivs ett aktivt utvecklingsarbete inom rektorsområdet. Det är en styrka. Det är samtidigt en svaghet på så sätt att den strävan som finns efter enhetlighet inom rektorsområdet, vilket också innefattar Stora Dalslundskolan, lämnar föga utrymme för specifika processer på varje skola, i vart fall inga som syns i kvalitetsredovisningen. Nu finns en gemensam kvalitetsredovisning och en gemensam likabehandlingsplan där de tre skolor som beskrivs här bara kan identifieras i den redovisande delen, men inte i något avseende är föremål för specifika satsningar eller överväganden. Detta kan knappast återspegla verkligheten. Det är dessutom ett hinder när det gäller att åstadkomma sådan delaktighet som elever och föräldrar skall och bör ha när det gäller arbetsplan, kvalitetsredovisning och likabehandlingsplan. Samverkan med elever och föräldrar försiggår i huvudsak på varje skola, det är också där det går att åstadkomma ett engagemang kring utvecklingsfrågor från dessa intressenter. Också pedagogernas engagemang i kvalitetsredovisningen främjas om det förutom områdesgemensamma satsningar också ges utrymme för lokala processer på varje skola. Inom rektorsområdet pågår nu ett arbete för att tydliggöra de ömsesidiga förväntningarna mellan föräldrar och skola i det man kallar förväntansdokument. Detta förefaller viktigt, bland annat mot bakgrund av att ett betydande antal föräldrar vid intervjun gav uttryck för bristande tilltro till skolans och rektorns åtgärder och planering. I kombination med en inbjudan till gemensamt arbete kring varje skola där alla intressenter deltar kan det bidra till en konstruktiv dialog.

Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Elevernars kunskapsutveckling följs inte upp och utvärderas på ett systematiskt sätt i samtliga ämnen (avsnitt 2.7 läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94).
- Rektor deltar inte i elevvårdskonferenserna på Svanetorpskolan och Lilla Dalslundsskolan (3 kap. 4 § grundskoleförordningen).
- Kvalitetsredovisningen lever inte upp till kraven och eleverna deltar inte i arbetet med kvalitetsredovisningen (1 och 4 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Skolan bör i högre utsträckning följa upp och utvärdera elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i årskurs 5.
- Skolan bör utveckla kvaliteten på de individuella utvecklingsplanerna.
- Skolan bör förbättra elevernas inflytande över utbildningen.
- Arbetet för att främja elevernas respekt för alla människors lika värde behöver bli mer målinriktat.

Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.
- *Ej godtagbar* kvalitet innebar en *ansevärd avvikelse* från styrdokumentens mål och krav.

1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Kommentar:

Då verksamheten vid de tre skolorna omfattar årskurserna 1–3 eller 1–4 föreligger inga resultat i form av nationella prov eller betyg. På skolorna har inte gjorts någon systematisk redovisning av kunskapsresultat i olika ämnen, varför inspektörerna inte kan bedöma dessa. Dock framgår av rapporten för Stora Dalslundskolan att eleverna fortsätter i årskurs 5, att resultaten enligt de nationella proven i svenska, matematik och engelska, är sämre än genomsnittet i kommunen. Detta trots att kommunens läsförståelsetest som genomförs varje år i årskurs 3 visar på en mindre andel lässvaga elever vid skolorna än genomsnittet i kommunen.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna följer upp resultaten så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,
- om kunskapsresultaten följs upp regelbundet under hela skoltiden,
- om utvecklingssamtal genomförs om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas,
- om en framåtsyftande individuell utvecklingsplan upprättas i samband med utvecklingssamtalen.

Bedömning av området Uppföljning av kunskapsresultaten:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

I Åkarps rektorsområde följs elevernas kunskapsutveckling regelbundet i svenska och matematik. Även den sociala utvecklingen följs, med början i förskoleklassen. Skolan måste dock utveckla uppföljningen och utvärderingen av elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. På alla skolor redovisades exempel på att lärarna ändrat metoder för bättre anpassa undervisningen till styrdokumentet, bland annat med hjälp av ett nytt planeringsdokument, "Planera mot mål", och de utvärderingar arbetslagen själva regelbundet genomför. Förberedda utvecklingssamtal genomförs och individuella utvecklingsplaner upprättas även om det finns utrymme att förbättra de senare.

Uppföljning av alla ämnen

Lärarna ska enligt läroplanen utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera elevernas kunskapsutveckling. Inom Åkarps rektorsområde följs kunskapsutvecklingen systematiskt upp enbart i ämnena svenska och matematik. Inspektörerna bedömer att skolan måste fortsätta att utveckla sin uppföljning och utvärdering av elevernas kunskaper utifrån kursplanernas krav i samtliga ämnen.

Individuell utvecklingsplan

Av grundskoleförordningen framgår att läraren vid utvecklingssamtalet skriftligt i en framåtsyftande individuell utvecklingsplan ska sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Inom Åkarps rektorsområde upprättas individuella utvecklingsplaner vid utvecklingssamtalen. I de individuella utvecklingsplaner inspektörerna tagit del av görs dock sällan någon koppling till målen i läroplan

och kursplaner. Målen är ofta inriktade på beteendenaspekter eller enstaka moment. Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla kvaliteten på de individuella utvecklingsplanerna.

1.3 Bedömning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper,
- om lärarna vid bedömning utgår från de nationella målen i kursplanerna.

Bedömning av området Bedömning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

En allsidig bedömning sker av elevernas kunskapsutveckling i svenska, matematik och engelska.

1.4 Genomförande av utbildningen

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans undervisning,
- om organisation och arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,
- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,
- om eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former,
- om undervisningen är allsidig och saklig,
- om de som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället,
- om arbetet i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Bedömning av området Genomförande av utbildningen:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Genomförandet av utbildningen bedöms som helhet vara av god kvalitet. Skolan har genom sitt planeringsverktyg "Planera mot mål" förbättrat förutsättningarna för ökad styrning i enlighet med läroplan och kursplaner. Flera exempel på hur detta går till redovisades i dokument som överlämnades vid inspektionstillfället. Inför nya arbetsområden görs överväganden av hur strävansmål och kursplanemål ska påverka arbetet. Elevernas inflytande över stoff, arbetsformer och utvärdering ingår rutinmässigt i detta arbete och planeringsverktyget utgör också ett bra komplement för att få en god kontinuitet i elevernas utveckling och lärande i förhållande till avlämnande förskolor och mottagande skola. Planering enligt denna modell genomförs dock inte i huvuddelen av undervisningen och det finns utrymme att öka elevernas inflytande över undervisningen och över skolans inre arbete. Vid klassrumsbesöken såg inspektörerna flera exempel på varierade och kreativa inslag, till exempel experiment i fysik i årskurs 2, en större modell av vikingaby, och en miljöverkstad där modeller av miljöfordon tillverkades av återvunnet material.

Förskoleklasserna har på alla skolorna en bra balans mellan lek och skolförberedande moment.

Inflytande och ansvarstagande för egna lärandet

Enligt läroplanen ska läraren se till att alla elever får ett reellt inflytande på arbetsätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad. I Åkarps rektorsområde finns en medveten strävan hos såväl rektor som pedagoger att öka elevinflytandet, bland annat genom metodutveckling i form av planeringshjälpmedel. Trots detta bekräftar elevintervjuerna den bild som tidigare framgått ur elevenkäter, att eleverna sällan upplever att de har inflytande över undervisningen. Det finns i rektorsområdet en uppbyggd struktur med klassråd och elevråd. Eleverna säger sig vid intervjutillfället uppleva att skolans företrädare lyssnar på dem, men de är besvikna över den långa tidsrymd som förflyter från det att en satsning beslutas till dess att de ser resultat. Enligt samstämmiga uppgifter från elever, föräldrar, skolledning och pedagoger har eleverna nu i flera år väntat på att få ersatt en farlig klätterställning som rivits. Eleverna uppger att de till följd härav delvis tappat intresset att engagera sig i gemensamma frågor. Inspektörerna bedömer att elevinflytandet bör förbättras, framför allt över undervisningens innehåll och arbetsformer.

Samverkan inom skolan

Enligt läroplanen ska alla som arbetar i skolan samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande. Läraren ska samverka med andra lärare i arbetet med att nå utbildningsmålen.

Enligt läroplanen ska samarbetsformer mellan förskoleklass, skola och fritidshem utvecklas för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande. För att stödja elevernas utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv ska skolan också sträva efter att nå ett förtroendefullt samarbete med förskolan samt med de gymnasiala

utbildningar som eleverna fortsätter till.

Samverkan kring barn och elever i behov av särskilt stöd fungerar väl i rektorsområdet. Däremot behövs ett ökat utbyte av kunskaper och erfarenheter kring innehållet i utbildningen med förskolan och mottagande skola efter årskurs 3 och 4. Visst samarbete med Stora Dalslundskolan finns men generellt saknas tid och mötesplatser för att få en systematik i erfarenhetsutbytet.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om undervisningen anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande,
- om särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet,
- om det vid behov av särskilda stödåtgärder alltid upprättas åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Anpassningen av verksamheten till elevernas behov är av god kvalitet. Identifikation av elever i behov av stöd sker tidigt och främjas av att det finns en specialpedagog på varje skola som också är schemalagd varje vecka i förskoleklassen. Flexibel anpassning av undervisningen sker inom klassens ram. Även elever som kommit långt uppmärksammas. Åtgärdsprogram upprättas vid behov, med aktivt deltagande av elev och föräldrar.

2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan utgör en trygg miljö,
- om skolan har en studiemiljö som är inriktad på lärande och ger stöd åt att utveckla kunskaper,
- om skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,

- om skolan har ordningsregler som är utarbetade i samverkan med personal, elever och företrädare för elevernas vårdnadshavare,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med bestämmelserna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Bedömning av området Normer och värden i studiemiljö och samvaro:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Enligt samstämmiga uppgifter vid intervjuerna betraktas de tre inspekterade skolorna som trygga av eleverna och deras föräldrar. Incidenter som inträffar blir föremål för åtgärder och efterföljande samtal på skolan. Ett aktivt förebyggande arbete pågår. Det finns kamratstödjare som får vuxenstöd vid månadsvisa träffar. I undervisningen ingår schemalagt värdegrundsarbete i form av samtal eller övningar. Studiemiljön präglas av arbetsro. Ordningsregler har utarbetats i samverkan med eleverna och skolråden. Arbetet måste förbättras avseende:

Värdegrundsarbete

Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska huvudmannen för verksamheten se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och motverka annan kränkande behandling. Inspektörerna bedömer att Södervångsskolan, Svanetorpskolan och lilla Dalslundsskolan på ett mer systematiskt sett behöver genomföra insatser för att uppmärksamma eleverna på olika typer av diskriminering i förhållande till diskrimineringsgrunderna kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Likabehandling

Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska huvudmannen för verksamheten eller den huvudmannen bestämmer se till att det finns en likabehandlingsplan för varje enskild verksamhet. Planen ska syfta till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. I planen ska planerade åtgärder redovisas. Planen ska årligen följas upp och ses över. För Svanetorpskolan, Södervångsskolan och Lilla Dalsundsskolan finns en gemensam likabehandlingsplan. Även årskurserna 5–9 på Stora Dalslundsskolan omfattas av planen. Rektorsområdets likabehandlingsplan innehåller i huvudsak det lagen föreskriver. Likabehandlingsplanen utvärderades i kvalitetsredovisningen för år 2007, och det står i denna att planen ska ses över under våren 2007 och resultera i

en likabehandlingsplan som delvis är gemensam för rektorsområdet men som också innehåller vissa delar som är specifika för varje enhet. Detta arbete uppges ha blivit försenat, i intervjun med föräldragruppen framkom att det fanns föräldrar som var utsedda att ingå i en arbetsgrupp och sedan länge väntade på kallelse till möte. Av intervjuerna framkom att elever i ringa mån varit delaktiga när den första planen gjordes, och att den var i stort sett okänd för dem. Enligt rektorn har likabehandlingsplanen diskuterats i elevrådet såväl när den tillkom som senare. Detta tycks dock inte ha varit tillräckligt för att göra den känd i rimlig omfattning. Enligt kvalitetsredovisningen ska det fortsatta arbetet med planen behandlas i elevråd och skolråd. Skolans planering när det gäller likabehandlingsplanen är rimlig, såtillvida att den första gemensamma planen efter första översynen skall kompletteras med specifika delar för varje skola. Det är sannolikt så att det på de fyra skolor den omfattar finns anledning att göra delvis olika insatser utifrån vad kartläggningar på skolorna, och andra kända förhållanden, motiverar. Det har nu gått inemot ett och ett halvt år sedan den första planen gjordes utan att en ny sådan, med planerade konkreta förebyggande åtgärder på varje skola, är upprättad. Inspektörernas bedömning av arbetet med likabehandlingsplanerna i de kommunala verksamheterna bedöms i kommunrapporten eftersom kommunen inte har delegerat ansvaret till verksamheterna.

3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans uppföljningssystem fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna,
- om varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering,
- om eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler,
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad,
- om verksamheten i förskoleklassen omfattar minst 15 timmar i veckan eller 525 timmar om året.

Bedömning av området Tillgång till utbildning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Södervångskolan, Svanetorpskolan och Lilla Dalslundsskolan ger tillgång till utbildning enligt författningarna.

3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,
- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt,
- om rektorn genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

Bedömning av området Personalens utbildning och kompetensutveckling:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Kompetensutveckling som sker är grundad på skolans behov. Rektorn har genom erfarenhet och utbildning förvärvat pedagogisk insikt, samt insikt i lagar och förordningar som gäller för skolområdet. Den modell som börjat tillämpas för ökad målstyrning av undervisningen aktualiserar återkommande läroplansmål och kursplanemål för lärarna på ett bra sätt.

3.3 Rektors ansvar**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektorn som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen,

12 (14)

- om rektorn tar ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen,
- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna,
- om lagen om registerkontroll inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg följs.

Bedömning av området Rektors ansvar:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Rektorn bedöms vara förtrogen med verksamheten som helhet. Rektor får kännedom om verksamheten bland annat genom de biträdande rektorer som finns på Lilla Dalslundskolan och Svanetorpskolan och genom de konferenser med arbetslagsledarna som regelbundet genomförs. Pedagogerna på Södervångskolan anser att rektorn utgör ett gott stöd när hon är där eller tillkallas. Rektorn befinner sig som regel på denna skola 1–2 gånger per vecka, några timmar vid varje tillfälle, övrig tid är personalen utan närvarande arbetsledning, vilket enligt deras mening är till förfång för verksamheten, när det till exempel gäller att på lämpligt sätt organisera verksamheten vid personals frånvaro. Det framgår av dokumentation och intervjuer att rektorn driver flera frågor av utvecklingskaraktär som är ägnade att inrikta verksamheten mot de nationella målen. Ett exempel är materialet ”Styra mot mål” där arbetsområden analyseras utifrån läroplanens och kursplanens mål inför planering och uppföljning. Ett annat är den förväntansdialog som pågår i form av en process där pedagogerna och föräldrarna formulerar sina förväntningar för att främja samverkan. Rektorn bör dock ta ett större ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas, särskilt ämnesresultaten, så att insatser kan riktas dit de bäst behövs. Rektorn måste också delta vid elevvårdskonferenserna. Lagen om registerkontroll följs.

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans resultat

Enligt läroplanen ansvarar rektorn för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen. Som framgår av avsnitt 1.2 följs inte elevernas kunskapsutveckling upp i samtliga ämnen. Rektorn arbetar för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen och för att utveckla utbildningen. Dock bör uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat breddas till fler ämnen och sammanställas så att rektorn som ytterst ansvarig för skolans resultat kan rikta insatser dit de bäst behövs.

Rektorns beslutsfattande

För behandling av elevvårdsfrågor ska det enligt grundskoleförordningen finnas en elevvårdskonferens för rektorns arbetsområde. I denna ska rektorn ingå. Inom Åkarps rektorsområde genomförs elevvårdskonferenser på var och en av skolorna

Södervångskolan, Svanetorpskolan och Lilla Dalslundsskolan. På de två senare är det biträdande rektor som sammankallar och leder elevvårdskonferensen. Rektorn är inte närvarande. Rektorn har anfört att det även genomförs en annan form av elevvårdskonferens, som leds av rektorn och där även skolsköterskan, kuratorn och specialpedagog deltar. Detta har dock inte betecknats som elevvårdskonferens utan som ”resursteamsmöte”. Åtgärder som diskuterats i föregående elevvårdskonferenser blir här föremål för beslut av rektorn. Inspektörerna bedömer att skolan måste ändra sina rutiner så att rektorn medverkar vid elevvårdskonferensen.

3.4 Kvalitetsarbete

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen,
- om kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Bedömning av området Kvalitetsarbete:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inom Åkarps rektorsområde bedrivs ett aktivt arbete för att följa upp och utveckla viktiga områden som är beskrivna i läroplanens strävansmål. Kvalitetsarbetet, kvalitetsredovisningen och den lokala arbetsplanen är samverkande komponenter i detta arbete. I en särskild tidsbilaga konkretiseras vad som realistiskt sett kan genomföras terminsvis. I den beskrivande delen finns uppgifter för var och en av de skolor som ingår i rektorsområdet, men i övrigt finns ingen unik uppgift för någon av skolorna. Detta förefaller inte helt ändamålsenligt eftersom kvalitetsarbetet är tänkt att ske i ett aktivt samspel mellan skolans personal och elever och i nära kontakt med hemmen och då skolans samverkan med eleverna och hemmen sker i huvudsak på varje skola. Rektor har anfört att det pågår lokala processer vid sidan av det som redovisas i kvalitetsredovisningen, även om detta arbete inte är framlyft eller specificerat. Även om så kan vara fallet kvarstår inspektörernas bedömning att det måste finnas en kvalitetsredovisning för varje rektorsområde och att det av denna måste redovisas kunskapsresultat också för årskurs 1–4.

Kvalitetsredovisning

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning ska arbetet med kvalitetsredovisning främja skolornas kvalitetsarbete och därigenom bidra till att förverkliga utbildningarnas nationella mål. Kvalitetsredovisningen syftar även till att ge information om

verksamheten och dess måluppfyllelse. Skolans, förskolans och fritidshemmets kvalitetsredovisning ska utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Barn i förskolan, deras vårdnadshavare och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisningen.

Inom Åkarps rektorsområde finns en kvalitetsredovisning som i huvudsak är av god kvalitet. Där finns en god beskrivning av verksamheten. Den beskriver en strävan till helhetssyn på utvecklingsarbetet i ett perspektiv som omfattar åldrarna 1–16 år och vilka insatser som behöver göras för att öka måluppfyllelsen när det gäller viktiga områden såsom kunskaper och lärande, barn i behov av särskilt stöd, normer och värden, elevinflytande och rörelse och hälsa. Där finns en, i sammanhanget ovanlig men intressant, jämförelse mellan betygsresultaten i årskurs 9 och resultaten på de nationella proven i årskurs 5 på två av skolorna. Däremot saknas helt redovisningar av de här granskade skolornas kunskapsresultat i årskurserna 1–4. Dessutom uppges elever och föräldrar inte medverka när kvalitetsredovisningen utarbetas. Inspektörerna bedömer att rektorsområdet måste ha en egen kvalitetsredovisning och att skolans rutiner måste ändras så att kunskapsresultat relaterade till kursplanemål redovisas, även om undervisning i årskurs 5 inte bedrivs på de här granskade skolorna. Dessutom måste elever medverka i utarbetandet av kvalitetsredovisningen och representanter för vårdnadshavarna ges möjlighet att delta i arbetet med skolans kvalitetsredovisning.

2008-08-21 Lund

Roger Niklewski

Nils Pihlsgård